

ke še razširiti. Zanje naj se letno izda najmanj 10 DM na študenta; to vsoto je treba zaradi stalnega draženja knjig letno povečati za 5%.

Univerzitetna knjižnica mora imeti centralni katalog za vse knjižnice na univerzi; dokler imajo inštituti še lastno knjižnično osebje, naj skrbi za koordinacijo abecednega imenskega katalogiziranja, kasneje katalogizira prirastek sama in razmnožuje listke za inštitute. Razmejitve nabavne politike med univerzitetno knjižnico in inštitutskimi knjižnicami naj bo pismeno formulirana, skupne nabavne seje so priporočljive posebno pri množičnih strokah. Število časopisov, ki so na eni univerzi v več izvodih, naj bo čim manjše, število posameznih naslovov čim večje. Čitalnice univ. knjižnice kot tudi inštitutskih knjižnic množičnih strok naj bodo odprte dnevno od 8. do 22. ure, tudi ob sobotah. Vse knjižnično osebje na univerzi naj bo sistemizirano pri univerzitetni knjižnici.

Razvoj kaže, da je pritisk na visoke šole vse večji, zato bodo potrebne vedno večje in sposobnejše študijske knjižnice; to pa je mogoče doseči le s postopnim odpravljanjem razdrobljenosti knjižnic in z izgradnjo enotnega knjižničnega sistema.

Marko Kranjec

Accademie e biblioteche d'Italia. XXXIX. Roma 1971.

Dvomesecnik, ki ga izdajata prosvetno ministrstvo in glavna direkcija za akademije, knjižnice ter razširjanje kulture, prinaša vrsto zanimivih prispevkov s področja knjižničarstva, založništva in organizacije kulture in prosvete v Italiji, pa tudi v inozemstvu. V pričujočem letniku bi opozorili na programatični članek T. Bulgarellija »Aktivna knjižnica«, ki je zelo značilen za trenutno stanje italijanskega knjižničarstva.

Ta dežela, ki je tako bogata po svojih kulturnih izročilih — ugotavlja avtor — se mora danes ubadati z vprašanjem knjižničarske organizacije, dežele z manjšimi in mlajšimi kulturnimi dosežki pa imajo mnogo bolj prožne sisteme knjižnične mreže. To gre, žal, na račun davka, ki ga je morala italijanska knjižnica plačevati industriji. Avtor imenuje to industrijo »nasilno« in »neurejeno«, ker se je od konca vojne do danes razvijala nenačrtno in zmedeno.

Glede na tradicijo naj bi knjižnica ljubosumno varovala staro kulturno bogastvo; toda njena bistvena naloga, ki je vredna vsega premisleka, je, da ne daje le svojih najboljših sadov družbi v uporabo, temveč da vzdržuje korak z napredkom in se kar najbolj uspešno približa sodobnosti z vsemi modernimi in ustreznimi pripomočki.

In prav na to meri avtor: knjižnico je treba seznaniti z novimi nalogami, da bo odprla vrata čim številnejšemu in čimbolj raznovrstnemu občinstvu in čimbolj razširila svojo dejavnost.

Z več strani je slišati glasove, da se je v italijanskih knjižnicah že nekaj spremenilo, in sicer v treh razvojnih smereh.

Prva smer zadeva pridobitve, ki si jih mora moderna knjižnica osvojiti; starim, ustaljenim dejavnikom se pridružujejo novi, na splošno imenovani slušno-vidni pripomočki (plošče, magnetofonski trakovi). Tako bo moderna knjižnica vedno manj »knjižna« in vse bolj prostor in središče večdimenzionalnega obveščanja.

Druga smer tega razvoja obsega nova in vedno bolj izpopolnjena tehnična sredstva, ki naj služijo knjižnici za pridobivanje, shranjevanje, ocenjevanje in končno uporabo knjižnega fonda.

Tretja razvojna smer zadeva stanje knjižnice samo na sebi: iz mrtvega orodja naj postane živ organizem, poslej ne bo več le ohr-

njevalka, ampak tudi pospeševalka kulture.

In prav ta zadnja razvojna smer je najvažnejša, ker kaže na resnično spremembo v delovanju knjižnice in na preobrat v ustaljenem pojmovanju knjižničarstva.

Aktivna knjižnica zahteva knjižničarja novega tipa, katerega izobrazba naj zajema nekatere stare, preskušene prijeme in vse nove pridobitve na tem področju. Knjižničarji morajo biti glede na osnovno izobrazbo vsestransko razgledani in poučeni o splošni kulturi v širšem obsegu, medtem ko morajo v svoji stroki obvladati vse ustaljene discipline, pa tudi nove (informatiko, sociologijo ipd.). S svojo delovno vneto, sposobnostjo in iznajdljivostjo morajo svoje ustanove iz mrtvila zbuditi v življenje.

Ob propadanju mnogih ustaljenih vrednot, v naraščajoči krizi političnih institucij in socialnega ustroja, v splošnem iskanju novih oblik človeškega sožitja bo knjižnica lahko vsakomur dajala možnost, da se seznanji z znanstvenimi in kulturnimi dosežki. Vrh tega bo aktivna knjižnica odprla mladini nove poglede na svet in življenje.

Na takšni stopnji bo knjižničar kot prvi zagovornik v tem novem človeškem gibanju posegel v boj za kulturne dobrine, sprva morda še z negotovimi koraki, vendar v upanju, da je na poti do svoje velike prihodnosti.

Claudia Oblak

Bibliotekar. Beograd, Društvo bibliotekara Srbije. God. XXII/1970. Br. 1—6. 784 str. + pril. 8°. [cir.].

Vsebina tega letnika je dokaj pestra. Nekatere posamezne številke so pretežno uglašene na isto temo (npr. št. 3 je posvečena 100-letnici Leninevega rojstva, št. 5 pa problemom narodnih knjižnic). Precej člankov obravnava knjižničarstvo v inozemstvu. Razen izrazito bibliotekarskih člankov pa najdemo

tudi literarnozgodovinske in kulturnozgodovinske sestavke.

Zelo koristen je prispevek Marka Oreškovića Naši pseudonimi, v katerem je razrešenih 10 psevdonimov in šifer iz novejših letnikov jugoslovanske periodike. Morda bi bila stvar vredna posnemanja. Kot naša in hrvatska knjižničarska revija se tudi Bibliotekar ukvarja s problemom statistike in standardov v knjižnicah. Ljubinka Bašović-Petrić v članku Bibliotečka statistika i standardizacija ugotavlja nujnost rešitve tega problema.

Kar zadeva bibliografijo, ki ji je posvečenih nekaj sestavkov v tem letniku, bi pripomnila tole: Radovan Vukčević v članku Bibliografije kod jugoslovenskih naroda govori najprej na kratko o zgodovini bibliografije pri nas in tu omenja tudi Simoničevo Slovensko bibliografijo. Dalje govori o teoriji bibliografije in o bibliografskem popisu in končno podrobneje predstavi vse tri publikacije Bibliografskega inštituta, tj. Bibliografijo knjiga, brošura i muzikalija, Bibliografijo jugoslovenske periodike in Bibliografijo Jugoslavije — članci i prilogi u listovima i časopisima. Tekoča slovenska nacionalna bibliografija ni niti omenjena, kot da sploh ne bi izhajala.

Izmed ostalih člankov bi izbrali morda še prispevek Mirjane Milovanović Da li je bibliotekarstvo nauka. Naj povzamemo najvažnejše misli:

Javne knjižnice, ki naj bi omogočile čimboljšo uporabo knjižničnega gradiva, so se pojavile razmeroma pozno, mnogo kasneje kot knjige same. Pogoj za njihov nastanek namreč ni bila samo iznajdba tiska in tiskanje knjig, ampak tudi izoblikovanje sloja izobraženec. Zato so se tudi teorije o knjigi in knjižničarstvu začele pojavljati pozno. Prvi je uporabil izraz bibliotekarska znanost leta 1808 Martin Schrettinger. Temu so sledile mnoge razprave in teorije. Ko pa